

Tööinspektsiooni juristid kontrollivad eeloleval suvel alaealiste töösuhteid

*Meeli Miidla-Vanatalu
töösuhete osakonna peajurist*

Tööinspektsiooni tööinspektor-juristid viivad käesoleva aasta 1. juunist kuni 31. augustini läbi üleriigilise sihtkontrolli alaealiste töösuhete teemal, eesmärgiga kontrollida kuni 18aastaste isikute töösuhete vastavust töölepingu seaduses sätestatud nõuetele ja teavitada tööandjaid alaealiste töötamise seotud erisustest.

Külastatavad tööandjad valitakse kõigist tegevusvaldkondadest, kus alaealiste töötamist esineb ning tööinspektor-jurist külastab sihtkontrolli läbiviimiseks ettevõtet eelneval kokkuleppel tööandjaga või vajadusel ka ette teatamata.

Meie tähelepanu on sihtkontrolli läbiviimisel suunatud töötaja teavitamisele töötingimustest ja töötingimuste vastavusele töölepingu seaduse nõuetele, arvestades alaealistele kehtivaid piiranguid. Samuti alaealise täidetavate tööülevõtte vastavusele Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud alaealistele lubatud kerge tööde loetelule ja tööajapiirangutest kinnipidamisele. Külastuse käigus kontrollitakse ka alaealise seadusliku esindaja, ehk üldjuhul lapsevanema, nõusoleku ning 7–14aastaste laste töötamisel tööinspektori nõusoleku olemasolu vastavalt töölepingu seaduse kaheksandale paragrahviile.

Sihtkontrolli tulemuste põhjal analüüsitakse kontrollitud tööandjate teadlikkust alaealiste tööga seotud erisustest ja töölepingu seaduse rakendamist alaealiste töötamisel. Sihtkontrolli tulemused avaldatakse käesoleva aasta oktoobris Tööinspektsiooni kodulehel.

Mida peab tööandja silmas pidama alla 18aastase isiku tööle võtmisel?

Töö peab olema:

- tervisele ohutu,
- võimaldama hariduse omandamist,
- noorele jõukohane,
- seadusega lubatud .

7–12aastasel lapsel on lubatud teha kergeid töid üksnes kultuuri-, kunsti-, spordi- või reklaamialal. Näiteks võib osaleda teatrietendustes näitlejana.

13-14aastastel ja 15-16aastastel koolikohustuslikel noortel on lubatud teha kergeid töid. Kerged on tööd, kus töökohustused on lihtsad ega nõua suurt kehalist või vaimset pingutust. Näiteks võivad need olla põllumajandustööd marjade või puuviljade korjamiseks, kaubandus- või teenidusettevõttes tehtavad abitööd kaupade lahtipakkimisel ja riulitele asetamisel, toitusasutuses laudade katmine, käsitöö, kontoritöö jmt.

Alla 18aastase noore tööle lubamine on seotud tema vanuse ja koolikohustuslikkusega. Koolikohustuslik ollakse kuni põhihariduse omandamiseni või 17aastaseks saamiseni.

Alaealisel peab lepingu sõlmimiseks olema lapsevanema või seadusliku esindaja nõusolek. Alaealise seaduslik esindaja ei

Koolikohustuslikel noortel on lubatud teha vaid kergeid töid.
Foto: Elmo Riig/Sakala/Scanpix

Sihtkontrollid

tohi anda nõusolekut koolikohustusliku alaealise töötamiseks koolivaheajal rohkem kui pooleks iga koolivaheaja kestusest.

Töölepingu sõlmimiseks 7–14aastase lapsega peab tööandja lisaks noore enda ja lapsevanema nõusolekule taotlema nõusoleku tööinspektorilt.

Lubatud tööaeg sõltub vanusest

Alla 18aastastel on lühendatud tööaeg sõltuvalt vanusest:

- 7–12aastasel – 3 tundi päevas ja 15 tundi nädalas;
- 13–14aastasel või koolikohustuslikul töötajal – 4 tundi päevas ja 20 tundi nädalas;
- 15aastasel töötajal, kes ei ole koolikohustuslik – 6 tundi päevas ja 30 tundi nädalas;

- 16aastasel töötajal, kes ei ole koolikohustuslik, ja 17aastasel töötajal – 7 tundi päevas ja 35 tundi nädalas.

Alaealine ei tohi:

- teha tööd üle temale ettenähtud tööaja,
- töötada vahetult enne koolipäeva algust,
- töötada kella 22.00–06.00 vahelisel ajal.

Täpsem info Tööinspektsiooni kodulehel www.ti.ee ja Sotsiaalministeeriumi kodulehel www.sm.ee.